

Eugen Koev

31.5.2018

Dnro 054/62/2018

Valtiovarainministeriö
valtiovarainministerio@vm.fi
mia.aronen@vm.fi

Lausuntopyyntönne 16.4.2018/Dnro VM080:00/2017

Osakkeenomistajan oikeudet -työryhmän työryhmämuistio

Lausunnon pääkohdat

- Työryhmän esityksillä implementoidaan (EU) 2017/828 direktiivi, jonka tarkoitus on vahvistaa usealla tavalla sijoittajien kannustimia ja mahdollisuuksia käyttää omistajaoikeuttansa ja vaikuttaa pörssiyhtiöiden päätöksiin.
- Johdon palkitsemisen osalta työryhmän esitys direktiivin implementointitavasta ei ole yksimielinen. Akava toteaa tältä osin, että direktiivin implementointi on joka tapauksessa vahvistamassa osakkeenomistajien mahdollisuutta ilmaista näkemyksensä yhtiön palkitsemispolitiikassa. Implementointitavan suhteen sekä työryhmän enemmistöllä että eriävän mielipiteen jättäneillä on esittää vahvoja argumentteja näkemyksensä puolesta.
- Vaikka direktiivi ei koske työeläkeyhtiöitä, työmarkkinajärjestöt ovat halunneet vahvistaa eläkeyhtiöiden omistajaohjauksen läpinäkyvyyttä siitä huolimatta, että se on jo nyt hyvällä tasolla. Eläkeyhtiöiden omistajaohjauksen raportoinnin selkeyttämiseksi on valmisteltu esitys STM:n asettamassa kolmikantatyöryhmässä.

Työryhmän muistion esitykset ovat ehdotus siitä, miten direktiivi (EU) 2017/828 implementoidaan Suomessa. Direktiivillä muutetaan direktiiviä (EY) 36/2007. Muutosten tarkoitus on kannustaa osakkeenomistajaa pitkäaikaiseen vaikuttamiseen julkisesti noteeratuissa yhtiöissä (ts. pörssiyhtiöissä).

Direktiivin sääntely koskee pörssiyhtiöitä, niihin sijoittavia institutionaalisia sijoittajia sekä sijoituksia asiakkaidensa puolesta tekeviä omaisuudenhoitajia. Lisäksi direktiivi sisältää säännöksiä, jotka koskevat osakkeiden säilyttäjää ja pörssiyhtiöitä analyysoivia valtakirjaneuvonantajia. Direktiiviä ei sovelleta Suomen työeläkeyhtiöihin.

Sijoittajien kannustimet ja mahdollisuudet käyttää omistajaoikeuttansa ja vaikuttaa pörssiyhtiöiden päätöksiin parantuvat usealla tavalla:

- Säädetään pörssiyhtiöiden oikeudesta kysyä ja saada sijoituspalveluyrityksiltä ja hallintarekisteröinnin hoitajilta hallintarekisteröityjen omistajien tunnistetietoja.
- Institutionaalisten sijoittajien ja omaisuudenhoitajien olisi laadittava ja julkaistava omistajaohjauksen periaatteet.
- Osakeyhtiöiden johdon palkitsemisen tulisi jatkossa perustua palkitsemispolitiikkaan, joka on esitetty yhtiökokoukselle ja josta yhtiökokouksessa on tehty neuvoa-antava päätös. Pörssiyhtiöiden palkitsemisraportointi nousee lakisääteiseksi velvoitteeksi.
- Yhtiön päätöksenteko ns. lähipiiritoimien osalta selkeytetään.

Muutosdirektiivin tarkoitus on kannatettava ja työryhmän esittämä tapa implementoida se kansallisesti perusteltu. Johdon palkitsemisen osalta työryhmä esittää ratkaisua, jossa yhtiökokouksen päätös on neuvoa-antava, minkä direktiivi mahdollistaa. Toisaalta direktiivin pääasiallinen ratkaisumalli näyttää olevan sitova päätös. Työryhmä ei ollut tässä kohdassa yksimielinen. Eriävän mielipiteen ovat esittäneet Valtiovarainministeriö ja Osakesäästäjien keskusliitto.

Työryhmä on päätenyt palkitsemispolitiikkaa koskevaan ehdotukseensa vedoten toimivaltajakoon yhtiökokouksen ja hallituksen välillä. Sen mukaan nimittävä elin päättää palkitsemisesta. Tällöin yhtiökokous päättää hallituksen palkitsemisesta ja hallitus toimitusjohtajan palkitsemisesta. Eriävässä mielipiteessään Valtiovarainministeriö pitää työryhmän enemmistön näkemystä perusteltuna, mutta esittää huolensa siitä, että keskeisissä verrokkimaissa direktiivi tullaan implementoimaan niin, että yhtiökokouksen päätös palkitsemispolitiikasta olisi sitova. Esimerkkinä nostetaan Britannia ja Ruotsi, joissa yhtiökokous jo päättää johdon palkitsemisesta. VM näkee riskinä, että Suomen houkuttelevuus investointikohteena heikkenee, jos kansallinen lainsäädäntö, mm. johdon palkitsemisen säätelyn osalta, ei noudata kansainvälisiä trendejä. Osakesäästäjien keskusliitto tuo esille, että yhtiökokous on ylin päättävä elin yhtiössä eikä yhtiökokouksen käytäntöimme tunne neuvoa-antavaa yhtiön päätöstä.

Akava toteaa tältä osin, että direktiivin implementointi on joka tapauksessa vahvistamassa osakkeenomistajien mahdollisuutta ilmaista näkemyksensä yhtiön palkitsemispolitiikassa. Implementoitavan suhteen sekä työryhmän enemmistöllä että eriävän mielipiteen jättäneillä on esittää vahvoja argumentteja näkemyksensä puolesta.

Eugen Koev

31.5.2018

Dnro 054/62/2018

Akava tuo esille myös sen, että vaikka direktiivi ei koske työeläkeyhtiöitä, myös eläkeyhtiöiden omistajaohjauksen läpinäkyvyyttä halutaan vahvistaa siitä huolimatta, että se on jo nyt hyvällä tasolla. Eläkeyhtiöiden omistajaohjauksen raportoinnin selkeyttämiseksi on valmisteltu esitys STM:n asettamassa kolmikantatyöryhmässä.

Akava ry

Sture Fjäder
puheenjohtaja

Pekka Piispanen
johtaja